

Romeinen 11

Na vele vragen en diverse (tegenstrijdige) uitleggingen van Romeinen 11 heb ik besloten gehoor te geven aan het verzoek om te proberen Romeinen 11 kort en duidelijk uit te leggen.

De klacht is dat de uitleggingen van Romeinen 11 (en vaak ook andere Bijbelgedeelten) gebaseerd zijn op vooraf vastgestelde meningen, overtuigingen en redeneringen. Redeneringen zoals "het kan toch niet zijn dat" en "het is toch duidelijk dat hier iets anders bedoeld moet zijn", en "het is toch logisch dat" enz.. Het gaat er dan niet meer om: 'wat staat er', maar 'wat vinden wij dat er moet staan'. En dus passen wij de Bijbel aan, aan onze eigen leer. Dit ter inleiding.

Wanneer wij Romeinen 11 lezen (nadat wij ook de eerste 10 hoofdstukken hebben gelezen), dan begint dit hoofdstuk met:

Ik zeg dan: Heeft God Zijn volk verstoten? Volstrekt niet! Ik ben immers ook een Israëliet, uit het nageslacht van Abraham, van de stam Benjamin. (vers 1)

Uit de voorafgaande verzen in hoofdstuk 10 zou men inderdaad kunnen afleiden dat God zijn volk heeft verstoten. Paulus onderkent dit en zegt "Dat zij verre". De NGB en Voorhoeve vertalen met: "volstrekt niet". Een duidelijke ontkenning dus. God heeft Zijn volk niet verstoten. Hij draagt zichzelf als bewijs aan. "want ik ben ook een Israëliet". En om een open deur in te trappen: Het volk waar Paulus zichzelf toe rekent, en waar hij in de vorige hoofdstukken ook over sprak, is het volk Israël.

Vers 2 begint dan ook met de woorden.

God heeft Zijn volk, dat Hij van tevoren kende, niet verstoten. (vers 2a)

Als voorbeeld neemt hij Elia en de zeventuizend mannen die zich ten tijde van koning Achab niet voor de Baäl bogen (1 Koningen 19:10 en 18).

Of weet u niet wat de Schrift zegt in *de geschiedenis van Elia*, hoe hij God aanspreekt over Israël en zegt: Heere, Uw profeten hebben zij gedood en Uw altaren afgebroken, en ik ben alleen overgebleven. Ook staan zij mij naar het leven. Maar wat zegt het Goddelijk antwoord tegen hem? Ik heb voor Mijzelf *nog* zeventuizend mannen overgelaten, die de knie voor het *beeld* van Baäl niet gebogen hebben.. (vers 2b t/m 4)

Paulus vervolgt dan ook met de woorden:

Zo is er dan ook in deze tegenwoordige tijd een overblijfsel ontstaan, overeenkomstig de verkiezing van de genade. (vers 5)

Het Israël waar Paulus hier over spreekt is "een overblijfsel".

Dit overblijfsel van Israël is er naar de verkiezing der genade. In het volgende vers stelt hij deze genade tegenover de werken. En omdat Israël de rechtvaardigheid in de werken der wet zocht (Romeinen 9:30-31) heeft zij, wat zij zocht niet gekregen, maar de uitverkorenen hebben het verkregen, de anderen zijn verhard geworden (vers 7).

Maar als het door genade is, is het niet meer uit de werken, anders is genade geen genade meer. En als het uit de werken is, is het geen genade meer, anders is het werk geen werk meer. Wat dan? Wat Israël zoekt, dat heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren *deel* heeft het verkregen en de anderen zijn verhard, (vers 6-7)

In dit gedeelte zien wij Israël in tweeën gedeeld nl. in een uitverkoren deel (een overblijfsel) en een verhard deel. Paulus rekent zichzelf tot het uitverkoren deel.

In vers 8 t/m 10 spreekt Paulus over het verharde deel van Israël.

zoals geschreven staat: God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot op de dag van heden. En David zegt: Laat hun tafel voor hen worden tot een strik, tot een valkuil, tot een struikelblok en tot

vergelding. Laat hun ogen verduisterd worden, zodat zij niet zien en maak hun rug voor altijd krom (*vers 8-10*).

Vanaf vers 11 zien wij een tweede partij toegevoegd nl. de heidenen.

Er staat in dit vers dat de zaligheid (of behoudenis) naar de heidenen is gegaan om het gevallen deel van Israël tot jaloersheid te brengen.

Ik zeg dan: Zijn zij soms gestruikeld met de bedoeling dat zij vallen zouden? Volstrekt niet! Door hun val¹⁾ echter is de zaligheid *tot* de heidenen *gekomen* om hen tot jaloersheid te verwekken (*vers 11*).

Paulus grijpt hier terug naar hoofdstuk 10:19, waar hij naar Mozes verwijst, die in Deuteronomium het volgende gezegd heeft:

Zij hebben Mij tot na-ijver gebracht met wat geen God is; zij hebben Mij tot toorn verwekt door hun nietige *afgoden*. Ik zal hen daarom jaloers maken door wat geen volk²⁾ is, door een dwaas volk³⁾ zal Ik hen tot toorn verwekken (*Deuteronomium 32:21*).

De val¹⁾ van het verharde deel van Israël is enerzijds positief voor de heidenen, die nog ook deel kunnen krijgen aan de genade Gods, en anderzijds is het Gods bedoeling dat deze genade voor de heidenen weer positief uitwerkt voor de het verharde deel van Israël. Zij zouden jaloers worden om zo weer tot geloof te komen.

¹⁾ Het woord 'val' wordt alleen in vers 11 en 12 zo vertaald, elders twee keer met 'zonde', en de overige keren met 'misdaad'.

²⁾ לֹא-עַם = lo-am = geen volk

³⁾ גֹּי נָבָל = gowy nabal = dwaas volk (natie, heidenvolk)

In de volgende verzen gaat hij hier dan ook nader op in. Hij spreekt over de volheid van het verharde deel van Israël.

Als dan hun val voor de wereld rijkdom *betekent* en hun verlies rijkdom voor de heidenen, hoeveel te meer hun volheid! (*vers 12*)

Vandaag de dag kunnen de heidenen tot geloof komen en toegevoegd worden aan de uitverkorenen Gods en in de toekomst zal alsnog geheel Israël behouden worden (vers 26), en zij zullen heersen over de volkeren en hun heerlijkheid zal uitstralen over hen.

Misschien heeft Paulus aan de volgende woorden gedacht, toen hij sprak over de volheid van Israël:

De HEERE zal u voor Zichzelf bevestigen tot een heilig volk, zoals Hij u gezworen heeft, als u de geboden van de HEERE, uw God, in acht neemt en in Zijn wegen gaat. En alle volken van de aarde zullen zien dat de Naam van de HEERE over u uitgeroepen is, en zij zullen voor u bevreesd zijn. .... De HEERE zal u tot een hoofd maken en niet tot een staart, en u zult uitsluitend omhoog gaan en niet omhoog, als u gehoorzaam bent aan de geboden van de HEERE, uw God, waarvan ik u heden gebied *dat u ze in acht neemt en houdt*, (*Deuteronomium 28:9,10 en 13*).

Over deze gebeurtenis spreekt ook o.a. Ezechiël 37 waar de doodsbeenderen van Israël tot leven komen (zie ook Romeinen 11:15 - leven uit de doden) en Gods Knecht David voor eeuwig Koning over hen zal zijn. Het laatste vers van Ezechiël 37 zegt dan ook:

Dan zullen de heidenvolken weten dat Ik de HEERE ben, Die Israël heiligt, wanneer Mijn heiligdom voor eeuwig in hun midden zal zijn. (*Ezechiël 37:28*)

In de volgende verzen zegt Paulus dat hij zijn apostelschap voor de heidenen gebruikt om sommigen van zijn vlees tot jaloersheid te brengen, om zo enigen van hen tot geloof te brengen.

Want tegen u, de heidenen, zeg ik: Voor zover ik de apostel van de heidenen ben, maak ik mijn bediening heerlijk, om daardoor zo mogelijk mijn *verwanten wat betreft* het vlees tot jaloersheid te verwekken en enigen uit hen te behouden. Want

als hun verwerping verzoening voor de wereld *betekent*, wat *betekent dan* hun aanneming anders dan leven uit de doden? (vers 13-15)

Hij herhaalt wat hij in vers 11 en 12 gezegd heeft, maar nu geeft hij zijn eigen rol hierin weer.

'Hun volheid' in vers 12 komt overeen met 'het aannemen' (πρόσληψις 'proslēpsis = ontvangen) en 'leven uit de doden'. Dit laatste doet weer denken aan Ezechiël 37.

In de verzen 16 t/m 24 past Paulus voorgaande toe op de eerstelingen en het deeg en op de wortel en de takken en in vers 25 en 26 past hij dit weer toe op de heidenen en het verharde deel van Israël.

En als de eerstelingen heilig zijn, dan het deeg ook, en als de wortel heilig is, dan de takken ook. Als nu enige van die takken afgerukt zijn, en u, die een wilde olijfboom bent, in hun *plaats* bent geënt en mede deel hebt gekregen aan de wortel en de vetigheid van de olijfboom, beroem u dan niet tegenover de takken. En als u zich beroemt: U draagt de wortel niet, maar de wortel u. U zult dan zeggen: De takken zijn afgerukt, opdat ik zou worden geënt. Dat is waar. Door ongeloof zijn zij afgerukt en u staat door het geloof. Heb geen hoge dunk van uzelf, maar vrees. Want als God de natuurlijke takken niet gespaard heeft, dan is het ook mogelijk dat Hij u niet spaart. Zie dan de goedertierenheid en de strengheid van God: strengheid over hen die gevallen zijn, over u echter goedertierenheid, als u in de goedertierenheid blijft. Anders zult ook u afgehouden worden. En ook zij zullen, als zij niet in het ongeloof blijven, geënt worden, want God is machtig hen opnieuw te enten. Want als u afgehouden bent uit de olijfboom die van nature wild was, en tegen de natuur in op de tamme olijfboom geënt bent, hoeveel te meer zullen zij die natuurlijke *takken* zijn, geënt worden op hun eigen olijfboom.

Paulus neemt de olijfboom tot voorbeeld. Hij spreekt hier over twee olijfbomen nl. de goede olijfboom en de wilde olijfboom (vers 24). Hij zegt in vers 17 dat er takken uit de goede olijfboom zijn weggebroken en in vers 20 geeft hij aan dat de reden hiervoor 'ongeloof' was. Daarnaast zegt hij van de heidenen (vers 13 Ik spreek tot u heidenen), dat zij, een wilde olijftak zijnde, door geloof (vers 20) in hun plaats zijn ingeënt. Dit komt overeen met vers 11-15.

Wij lezen dus in vers 17 dat er takken afgebroken zijn. In de context van Romeinen 11 blijkt dat dit het verharde deel van Israël is. Daarnaast lezen we dat er takken ingeënt zijn. Dit zijn duidelijk die heidenen, die tot geloof gekomen zijn. Ongelovigen worden afgehouden en gelovigen ingeënt (vers 20).

Vers 23 en 24 voegen hier iets aan toe. Paulus zegt hier dat degenen die niet in hun ongeloof blijven opnieuw ingeënt zullen worden.

Vers 25 licht dit toe. Daar zegt Paulus dat de verharding over Israël van tijdelijk aard is. Dit blijkt ook uit vele Oud-Testamentische profetieën. Lees o.a. Deuteronomium 30:1-6.

Deze verharding duurt totdat de volheid der heidenen zal ingegaan zijn. Deze volheid is hetzelfde als de volheid die genoemd is in vers 12.

Want ik wil niet, broeders, dat u geen weet hebt van dit geheimenis (opdat u niet wijs zou zijn in eigen *oog*), dat er voor een deel verharding over Israël is gekomen, totdat de volheid van de heidenen is binnengegaan. (vers 25)

In vers 12, gekoppeld aan vers 15, spreekt Paulus over de volheid van Israël, zijnde leven uit de doden.

Vers 23 spreekt over het opnieuw ingeënt worden van hen die niet in het ongeloof blijven, waarvan vers 25 zegt dat de verharding tijdelijk is. Door geloof komt men dus opnieuw tot leven.

Dit geldt ook voor de heidenen. Als de gelovige heidenen ingegaan zijn, zal de verharding over Israël opgeheven worden.

Dus vervolgt Paulus

En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. En dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen. (vers 26-27)

Geheel Israël wordt uiteindelijk toch behouden. Tenminste als men tot geloof komt (vers 23). Het Oude Testament leert op diverse plaatsen dat dit het geval zal zijn.

En naar Sion zal een Verlosser komen voor wie zich in Jakob van overtreding bekeren, spreekt de HEERE. Wat Mij betreft, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op U is, en Mijn woorden die Ik U in de mond gelegd heb, zullen uit Uw mond niet wijken, ook niet uit de mond van Uw nakomelingen, evenmin uit de mond van de nakomelingen van Uw nakomelingen, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid. *(Jesaja 59:20-21)*

Geloof in de Messias is de enige basis tot behoud. Dit geldt zowel voor de volkeren (vers 20) als voor Israël (vers 23). God zal allen die geloven barmhartig zijn, zowel Israël als de heidenen (vers 31).

De laatste verzen van dit hoofdstuk zijn dan ook een loflied op de wijsheid en kennis Gods.

Romeinen 11 sluit dan ook af met de woorden:

Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.

K.B. / 031010